

I

(Akti, katerih objava je obvezna)

UREDBA (ES) št. 1080/2006 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 5. julija 2006****o Evropskem skladu za regionalni razvoj in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1783/1999**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA —

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, in zlasti prvega odstavka člena 162 ter drugega pododstavka člena 299(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 160 Pogodbe določa, da je Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) namenjen pomoči pri odpravljanju največjih razvojnih neravnovesij v regijah Skupnosti. Zato ESRR prispeva k zmanjšanju vrzeli med stopnjami razvitosti različnih regij in obsegom, v katerem regije z najbolj omejenimi možnostmi, vključno s podeželskimi in mestnimi območji, nazadujoče industrijske regije, območja z geografskimi in naravnimi ovirami, kot so otoki, gorska območja, redko poseljena območja in mejne regije, zaostajajo.

(2) Določbe, ki so skupne Strukturnim skladom in Kohezijskemu skladu, so določene v Uredbi Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ⁽⁴⁾. Določiti je treba posebne določbe glede vrste dejavnosti, ki se lahko financirajo iz ESRR v okviru ciljev, določenih v navedeni uredbi.

(3) ESRR bi moral zagotoviti pomoč v okviru splošne strategije kohezijske politike, kar zagotavlja večjo koncentracijo pomoči na prednostne naloge Skupnosti.

(4) Uredba (ES) št. 1083/2006 določa, da se pravila o upravičenosti izdatkov oblikujejo na nacionalni ravni, z nekaterimi izjemami, za katere je treba predpisati posebne določbe. Določiti bi bilo treba posebne določbe za izjeme v zvezi z ESRR.

(5) V okviru projekta celostnega urbanega razvoja velja, da je treba podpirati omejene ukrepe za prenavo stanovanjskih objektov na območjih, ki se srečujejo s fizičnim poslabšanjem in družbeno izključenostjo ali pa jim to dvoje grozi, v novih državah članicah, ki so se Evropski uniji pridružile 1. maja 2004 ali kasneje.

(6) Treba je določiti, da bi moral prispevek ESRR za izdatke za stanovanjske objekte zagotavljati kakovostno nastanitev za nižje dohodkovne skupine, vključno z nedavno privatiziranim stavbnim fondom, ter nastanitev za ranljive socialne skupine.

(7) Učinkovito in uspešno izvajanje ukrepov, ki jih podpira ESRR, je odvisno od dobrega upravljanja in partnerstva med vsemi pomembnimi teritorialnimi in socialno-ekonomskimi partnerji ter zlasti regionalnimi in lokalnimi organi, kakor tudi z vsemi drugimi ustreznimi telesi na različnih stopnjah izvajanja operativnih programov, ki jih sofinancira ESRR.

(8) Države članice in Komisija bi morale zagotoviti, da na različnih stopnjah izvajanja operativnih programov, ki jih sofinancira ESRR, ne prihaja do diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

⁽¹⁾ UL C 255, 14.10.2005, str. 91.

⁽²⁾ UL C 231, 20.9.2005, str. 19.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 6. julija 2005 (še ni objavljeno v Uradnem listu), Skupno stališče Sveta z dne 12. junija 2006 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Stališče Evropskega parlamenta z dne 4. julija 2006 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽⁴⁾ Glej stran 25 tega Uradnega lista.

- (9) Na podlagi izkušenj in prednosti pobude Skupnosti URBAN, določene v členu 20(1)(b) Uredbe sveta (ES) št. 1260/1999 z dne 21. junija 1999 o splošnih določbah o Strukturnih skladih⁽¹⁾, je treba trajnostni urbani razvoj okrepiti s celostnim vključevanjem ukrepov na tem področju v operativne programe, ki jih sofinancira ESRR, posebno pozornost pa je treba nameniti lokalnemu razvoju in pobudam za zaposlovanje ter njihovim zmožnostim za inovacije.
- (10) Posebno pozornost je treba nameniti zagotavljanju komplementarnosti in doslednosti z drugimi politikami Skupnosti ter zlasti s Sedmim okvirnim programom za raziskave, tehnološki razvoj in predstavivne dejavnosti, ter Okvirnim programom za konkurenčnost in inovacije. Ob tem bi morala obstajati sinergija med pomočjo, odobreno iz ESRR na eni strani ter na drugi s pomočjo, dodeljeno iz Evropskega socialnega sklada v skladu z Uredbo (ES) št. 1081/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o Evropskem socialnem skladu⁽²⁾, iz Kohezijskega sklada v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1084/2006 z dne 11. julija 2006 o ustanovitvi Kohezijskega sklada⁽³⁾, iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja (EKSRP)⁽⁴⁾ in iz Evropskega sklada za ribištvo.
- (11) Zagotoviti je treba, da ukrepi, ki jih v korist malih in srednjih podjetij podpira ESRR, upoštevajo in podpirajo izvajanje Evropske listine za mala podjetja, sprejete dne 19. in 20. junija 2000 na Evropskem svetu v Santa Maria da Feira.
- (12) Posebno pozornost bi bilo treba posvetiti najbolj oddaljenim regijam, in sicer izjemoma z razširitvijo področja uporabe ESRR na financiranje pomoči za tekoče poslovanje, povezano s povračilom dodatnih stroškov, ki nastanejo zaradi njihovih posebnih ekonomskih in socialnih razmer, katerih razvoj zaradi svoje stalnosti in součinkovanja močno otežujejo dejavniki, kakor so oddaljenost, otoška lega, majhnost, težavna topografija in podnebje ter ekonomska odvisnost od maloštevilnih proizvodov. Kot pravna podlaga se pri takšnih posebnih ukrepih zahteva uporaba člena 299(2) Pogodbe.
- (13) ESRR bi moral obravnavati probleme dostopnosti na in oddaljenosti od velikih trgov, s katerimi se srečujejo območja z zelo nizko gostoto prebivalstva iz Protokola št. 6 o posebnih določbah za Cilj 6 v okviru Strukturnih skladov na Finskem in Švedskem k Aktu o pristopu iz leta 1994. Prav tako bi moral ESRR obravnavati posebne težave, s katerimi se srečujejo nekateri otoki, gorska

območja, mejne regije in redko poseljena območja, katerih geografska lega zavira njihov razvoj, z namenom podpore njihovega trajnostnega razvoja.

- (14) Določiti je treba posebne določbe glede programiranja, upravljanja, spremljanja in nadziranja operativnih programov v okviru cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“.
- (15) Podpirati je treba učinkovito čezmejno, transnacionalno in medregionalno sodelovanje z državami, ki mejijo na Skupnost, kjer je to potrebno za zagotovitev učinkovite podpore pri razvoju regij držav članic, ki mejijo na tretje države. Zato sme biti le izjemoma odobreno financiranje pomoči iz ESRR za projekte, ki potekajo na območjih tretjih držav, če le-to koristi regijam Skupnosti.
- (16) Zaradi jasnosti, bi bilo treba razveljaviti Uredbo (ES) št. 1783/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 1999 o Evropskem skladu za regionalni razvoj⁽⁵⁾ —

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba določa naloge Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), obseg njegove pomoči glede na cilje „konvergenca“, „regionalna konkurenčnost in zaposlovanje“ ter „evropsko teritorialno sodelovanje“, kakor je to določeno v členu 3(2) Uredbe (ES) št. 1083/2006 in pravila glede upravičenosti do pomoči.
2. ESRR ureja Uredba (ES) št. 1083/2006 in ta uredba.

Člen 2

Namen

ESRR v skladu s členom 160 Pogodbe in Uredbo (ES) št. 1083/2006 prispeva k financiranju pomoči, katere namen je krepitev ekonomske in socialne kohezije, in sicer z odpravo največjih razvojnih neravnovesij v regijah s podporo razvoja in strukturnega prilagajanja regionalnih gospodarstev, vključno s preobrazbo nazadujočih industrijskih regij in zaostalih regij, ter s podporo čezmejnega, transnacionalnega in medregionalnega sodelovanja.

⁽¹⁾ UL L 161, 26.6.1999, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 173/2005 (UL L 29, 2.2.2005, str. 3).

⁽²⁾ Glej stran 12 tega Uradnega lista.

⁽³⁾ Glej stran 79 tega Uradnega lista.

⁽⁴⁾ UL L 277, 21.10.2005, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 213, 13.8.1999, str. 1.

Pri tem ESRR izvaja prednostne naloge Skupnosti, zlasti potrebo po krepitvi konkurenčnosti in inovativnosti, ustvarjanju in ohranjanju trajnih delovnih mest ter zagotavljanju trajnostnega razvoja.

Člen 3

Obseg pomoči

1. ESRR osredotoča pomoč na tematske prednostne naloge. Oblika in vrsta ukrepov, ki bodo financirani v okviru vsake prednostne naloge, odražata različne značilnosti ciljev „konvergenca“, „regionalna konkurenčnost in zaposlovanje“ in „evropsko teritorialno sodelovanje“ v skladu s členi 4, 5 in 6.

2. ESRR prispeva k financiranju:

- (a) produktivnih naložb, ki prispevajo k ustvarjanju in ohranjanju trajnih delovnih mest, zlasti z neposredno pomočjo predvsem naložbam v mala in srednja podjetja (MSP);
- (b) naložb v infrastrukturo;
- (c) razvoja endogenega potenciala z ukrepi, ki podpirajo regionalni in lokalni razvoj. Ti ukrepi vključujejo pomoč podjetjem in storitve zanje, zlasti MSP, ustvarjanje in razvoj finančnih instrumentov, kot so skladi tveganega kapitala, posojilni in jamstveni skladi ter skladi za lokalni razvoj, subvencioniranje obresti, povezovanje v omrežje, sodelovanje in izmenjava izkušenj med regijami, mesti ter zadevnimi socialnimi, gospodarskimi in okoljskimi udeleženci;
- (d) tehnične pomoči iz členov 45 in 46 Uredbe (ES) št. 1083/2006.

Vrsta naložb in ukrepov, navedenih zgoraj v točkah (a) do (d), je na voljo za izvajanje tematskih prednostnih nalog v skladu s členi 4, 5 in 6.

Člen 4

Konvergenca

ESRR v okviru cilja „konvergenca“ osredotoča svojo pomoč v podporo trajnostnemu, celostnemu regionalnemu in lokalnemu gospodarskemu razvoju ter zaposlovanju, tako da aktivira in krepi lastne zmogljivosti, in sicer z operativnimi programi, katerih namen je posodobitev in raznolikost ekonomskih struktur ter ustvarjanje in ohranjanje trajnih delovnih mest. To se doseže zlasti z naslednjimi prednostnimi nalogami, natančna mešanica politik pa je odvisna od specifičnosti vsake države članice:

1. raziskave in tehnološki razvoj (R&TR), inovativnost in podjetništvo, vključno s krepitvijo zmogljivosti na področju raziskav in tehnološkega razvoja ter njihovega vključevanja v Evropski raziskovalni prostor, vključno z infrastrukturami; pomoč R&TR, zlasti MSP, in prenosu tehnologije; izboljšanje povezav med MSP, institucijami višješolskega izobraževanja, raziskovalnimi institucijami ter raziskovalnimi in tehnološkimi centri; razvoj poslovnih

omrežij; javno-zasebna partnerstva in grozdja, podpora za zagotavljanje poslovnih in tehnoloških storitev skupinam MSP; pospeševanje podjetništva in finančna sredstva za inovacije v MSP z instrumenti finančnega inženiringa;

- 2. informacijska družba, vključno z razvojem infrastrukture elektronskih komunikacij, lokalnih vsebin, storitev in uporabniških programov, izboljšanjem varnega dostopa do javnih storitev na spletu in njihovega razvoja; pomoč MSP in storitve zanje za prevzem in učinkovito uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) ali za koriščenje novih idej;
- 3. pobude za lokalni razvoj in pomoč strukturam, ki zagotavljajo storitve na lokalni ravni za ustvarjanje novih delovnih mest, kadar takšne ukrepe ne ureja Uredba (ES) št. 1081/2006;
- 4. okolje, vključno z naložbami, povezanimi z oskrbo z vodo ter upravljanjem z vodami in ravnanjem z odpadki; ravnanje s komunalnimi odpadnimi vodami in kakovost zraka; preprečevanje in nadzor širjenja puščav ter boj proti njemu; celovito preprečevanje in nadzor onesnaževanja; pomoč za ublažitev posledic podnebnih sprememb; obnova naravnega okolja, vključno z onesnaženimi rastišči in zemljišči ter starimi, opuščenimi industrijskimi območji; spodbujanje biotske raznovrstnosti in varstvo narave, vključno z naložbami v območja NATURA 2000; pomoč MSP za spodbujanje trajnih načinov proizvodnje z uvedbo stroškovno učinkovitih sistemov upravljanja z okoljem ter s sprejetjem in uporabo tehnologij za preprečevanje onesnaženja;
- 5. preprečevanje tveganj, vključno z razvojem in izvajanjem načrtov za preprečevanje naravnih in tehnoloških tveganj ter spopadanje z njimi;
- 6. turizem, vključno s spodbujanjem naravnih dobrin kot priložnosti za razvoj trajnostnega turizma; varstvo in povečanje vrednosti naravne dediščine v podporo družbeno-gospodarskemu razvoju; pomoč za izboljšanje ponudbe turističnih storitev z novimi storitvami z višjo dodano vrednostjo in za spodbujanje, novih, bolj trajnostnih vrst turizma;
- 7. investicije v kulturo, vključno z varstvom, spodbujanjem in ohranjanjem kulturne dediščine; razvoj kulturne infrastrukture v podporo družbeno-gospodarskemu razvoju, trajnostnemu turizmu in povečanju privlačnosti regij; ter pomoč za izboljšanje ponudbe kulturnih storitev z novimi storitvami z dodano vrednostjo;
- 8. naložbe v transport, vključno z izboljšanjem vseevropskih omrežij in povezav z omrežjem TEN-T; celovite strategije za čisti promet, ki prispevajo k izboljšanju dostopa do storitev za prevoz potnikov in blaga ter kakovosti teh storitev, doseganju bolj uravnotežene strukture transportnih vrst, spodbujanju intermodalnih sistemov in zmanjšanju vplivov na okolje;

9. naložbe v energijo, vključno v izboljšave vseevropskega omrežja, ki prispevajo k izboljšanju varnosti oskrbe, vključevanju okoljskih vidikov, izboljšanju energetske učinkovitosti in razvoju obnovljivih virov energije;
10. naložbe v izobraževanje, vključno v poklicno usposabljanje, ki prispevajo k povečanju privlačnosti in kakovosti življenja;
11. naložbe v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispevajo k regionalnemu in lokalnemu razvoju ter povečevanju kakovosti življenja.

Člen 5

Regionalna konkurenčnost in zaposlovanje

ESRR v skladu s ciljem „regionalna konkurenčnost in zaposlovanje“ osredotoča svojo pomoč v okviru strategij trajnostnega razvoja, ob spodbujanju zaposlovanja, zlasti na naslednje tri prednostne naloge:

1. inovacije in ekonomija znanja, tudi s pomočjo oblikovanja in krepitve učinkovitih regionalnih inovacijskih ekonomij, sistemskih odnosov med zasebnim in javnim sektorjem, univerz ter tehnoloških centrov, ki upoštevajo lokalne potrebe, ter zlasti:

- (a) povečanje zmogljivosti na področju regionalnih R&TR in inovacij, neposredno povezanih s cilji regionalnega gospodarskega razvoja, in sicer s podporo centrov za industrijsko ali specifično-tehnološko usposabljanje, s spodbujanjem industrijskega R&TR, MSP in prenosa tehnologij in z razvojem tehnološkega napovedovanja ter mednarodnih primerjalnih analiz politik za spodbujanje inovacij ter s podpiranjem sodelovanja in skupnega R&TR ter politik na področju inovacij med podjetji;
- (b) spodbujanje inovacij in podjetništva v vseh sektorjih regionalnega in lokalnega gospodarstva, in sicer s podporo MSP pri uvajanju novih in izboljšanih izdelkov, postopkov in storitev na trg, s podpiranjem poslovnih omrežij in grozdi, z izboljšanjem dostopa MSP do financiranja, s spodbujanjem omrežij sodelovanja med podjetji in ustreznimi institucijami višješolskega izobraževanja in raziskovalnimi institucijami, z omogočanjem lažjega dostopa MSP do poslovnih podpornih storitev ter s spodbujanjem vključevanja čistejših in bolj inovativnih tehnologij v MSP;
- (c) spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in s pospeševanjem ustvarjanja novih podjetij s strani ustreznih ustanov višješolskega izobraževanja in raziskovalnih institucij ter obstoječih podjetij;

- (d) ustvarjanje instrumentov finančnega inženiringa in centrov za podjetniško svetovanje pri ustanavljanju podjetij za oblikovanje sposobnosti MSP na področju raziskovanja in tehnološkega razvoja ter spodbujanje podjetništva in novih poslovnih ustanov, zlasti MSP, ki temeljijo na znanju;

2. okolje in preprečevanje tveganja, in zlasti:

- (a) spodbujanje naložb za obnavljanje naravnega okolja, vključno z onesnaženimi, zapuščenimi in starimi industrijskimi območji in zemljišči;
- (b) spodbujanje razvoja infrastrukture, povezane z biotsko raznovrstnostjo in naložb v območja NATURA 2000, kadar to prispeva k trajnostnemu gospodarskemu razvoju in/ali raznolikosti podeželskih območij;
- (c) spodbujanje energetske učinkovitosti in proizvodnje obnovljivih virov energije ter razvoj učinkovitih sistemov upravljanja z energijo;
- (d) spodbujanje čistega in trajnostnega javnega prevoza, zlasti v urbanih območjih;
- (e) razvoj načrtov in ukrepov za preprečevanje naravnih (npr. širjenje puščav, suše, požari in poplave) in tehnoloških tveganj ter spopadanje z njimi;
- (f) zaščita in povečanje vrednosti naravne in kulturne dediščine pri podpori družbeno-gospodarskemu razvoju in spodbujanje naravnega in kulturnega premoženja kot priložnosti za razvoj trajnostnega turizma;

3. dostop do transportnih in telekomunikacijskih storitev splošnega gospodarskega interesa, ter zlasti:

- (a) krepitev sekundarnih prometnih omrežij z izboljšanjem povezav do omrežij TEN-T, regionalnih železniških vozlišč, letališč in pristanišč ali multimodalnih terminalov, z zagotavljanjem izvoznih povezav do glavnih železniških prog ter s spodbujanjem regionalnih in lokalnih celinskih plovni poti in kratkih ladijskih prevozov;
- (b) spodbujanje dostopa MSP do informacijskih in komunikacijskih tehnologij, njihovega uvajanja in učinkovite uporabe v MSP s podpiranjem dostopa do omrežij; oblikovanje javnih mest za dostop do interneta; oprema; razvoj storitev in uporabniških programov, vključno in zlasti z razvojem akcijskih načrtov za zelo majhna podjetja in obrti.

Poleg tega se lahko za operativne programe, ki jih v regijah, ki so upravičene do posebnega in prehodnega financiranja iz člena 8(2) Uredbe (ES) št. 1083/2006, podpira ESRR, države članice in Komisija odločijo, da razširijo podporo na prednostne naloge iz člena 4 te uredbe.

Člen 6

Evropsko teritorialno sodelovanje

ESRR v skladu s ciljem „evropsko teritorialno sodelovanje“ svojo pomoč osredotoča na naslednje prednostne naloge:

1. razvoj čezmejnih ekonomskih, socialnih in okoljskih dejavnosti, in sicer s skupnimi strategijami za trajnostni teritorialni razvoj, in prvenstveno:

- (a) s spodbujanjem podjetništva, zlasti razvoja MSP, turizma, kulture in čezmejne trgovine;
- (b) s spodbujanjem in izboljšanjem skupnega varstva in upravljanja naravnih in kulturnih virov ter preprečevanja naravnih in tehnoloških tveganj;
- (c) s podpiranjem povezav med mesti in podeželjem;
- (d) z zmanjšanjem izoliranosti, in sicer z izboljšanim dostopom do transportnih, informacijskih in komunikacijskih omrežij in storitev ter čezmejnih sistemov za ravnanje z vodami, odpadki in energijo ter ustreznimi objekti;
- (e) z razvojem sodelovanja, zmogljivosti in skupne uporabe infrastruktur, zlasti v sektorjih kot so zdravstvo, kultura, turizem in izobraževanje.

ESRR lahko poleg tega prispeva k spodbujanju pravnega in upravnega sodelovanja, vključevanju čezmejnih trgov delovne sile, lokalnih pobud za zaposlovanje, enakosti med spoloma in enakih možnosti, usposabljanja in socialne vključenosti ter skupnemu koriščenju človeških virov in ustanov za R&TR.

V zvezi s programom PEACE med Severno Irsko in mejnimi okraji Irske, kakor to predvideva odstavek 22 Priloge II Uredbe (ES) št. 1083/2006, ERRS poleg zgoraj navedenih ukrepov prispeva k spodbujanju socialne in ekonomske stabilnosti v zadevnih regijah, in sicer z ukrepi za spodbujanje kohezije med skupnostmi;

2. oblikovanje in razvoj transnacionalnega sodelovanja, vključno z dvostranskim sodelovanjem med pomorskimi regijami, izvzetimi iz točke 1, in sicer s financiranjem omrežij in ukrepov, ki vodijo v integrirani teritorialni razvoj in ki so osredotočeni na naslednja prednostna področja:

- (a) inovacije: ustvarjanje in razvoj znanstvenih in tehnoloških omrežij ter povečanje regionalnih R&TR in inovacijskih zmogljivosti, kjer te neposredno prispevajo k uravnoteženemu razvoju transnacionalnih območij. Ukrepi lahko vključujejo: vzpostavljanje omrežij med ustreznimi ustanovami višješolskega izobraževanja in

raziskovalnimi institucijami ter MSP; povezave za izboljšanje dostopa do znanstvenih dognanj in tehnološkega prenosa med ustanovami R&TR in mednarodnimi vodilnimi centri za R&TR; tesno povezovanje institucij za tehnološki prenos; in razvoj skupnih instrumentov za finančni inženiring, usmerjenih v podpiranje R&TR v MSP;

- (b) okolje: gospodarjenje z vodami, energetska učinkovitost, dejavnosti za preprečevanje tveganja in varstvo okolja z jasno transnacionalno razsežnostjo. Ukrepi lahko vključujejo: zaščito in upravljanje s porečji, obalnimi območji, morskimi viri, storitvami za rabo vode in mokrišči; preprečevanje požarov, suš in poplav; spodbujanje pomorske varnosti in zaščite pred naravnimi in tehnološkimi tveganji; in varstvo ter povečanje vrednosti naravne dediščine pri podpori družbeno-ekonomskemu razvoju in trajnostnemu turizmu;
- (c) dostopnost: dejavnosti za izboljšanje dostopa do transportnih in telekomunikacijskih storitev ter njihove kakovosti, kjer imajo te razvidno transnacionalno razsežnost. Ukrepi lahko vključujejo: naložbe v čezmejna področja vseevropskega omrežja; izboljšani lokalni in regionalni dostop do nacionalnih in transnacionalnih omrežij; izboljšano interoperabilnost nacionalnih in regionalnih sistemov in spodbujanje naprednih informacijskih in komunikacijskih tehnologij;
- (d) trajnostni urbani razvoj: krepitev policentričnega razvoja na transnacionalnih, nacionalnih in regionalnih ravneh z jasnimi transnacionalnim vplivom. Ukrepi lahko vključujejo: oblikovanje in izboljšanje mestnih omrežij in povezav med mestom in podeželjem; strategije za reševanje skupnih mestnih/podeželskih vprašanj; ohranjanje in spodbujanje kulturne dediščine ter strateško vključevanje razvojnih območij na transnacionalni podlagi.

Pomoč za dvostransko sodelovanje med pomorskimi regijami se lahko razširi na prednostne naloge iz točke 1;

3. okrepitev učinkovitosti regionalne politike s spodbujanjem:

- (a) medregionalnega sodelovanja, osredotočenega na inovacije in ekonomijo znanja ter okolje in preprečevanje tveganja v smislu točk 1 in 2 člena 5;
- (b) izmenjavo izkušenj v zvezi z identifikacijo, prenosom in razširjanjem najboljših praks, vključno s tistimi o trajnostnem urbanem razvoju iz člena 8; in
- (c) ukrepe, ki vključujejo študije, zbiranje podatkov ter opazovanje in analizo razvojnih trendov v Skupnosti.

Člen 7

Upravičenost izdatkov

1. Do prispevkov iz ESRR niso upravičeni izdatki za:
 - (a) obresti na dolgove;
 - (b) nakup zemljišča v znesku, ki presega 10 % skupnih upravičenih izdatkov zadevnega projekta. V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih lahko organ upravljanja za projekte, povezane z ohranjanjem okolja, dovoli višji delež;
 - (c) razgradnja jedrskih elektrarn;
 - (d) povratni davek na dodano vrednost.
2. Izdatki za stanovanjske objekte so upravičeni le za države članice, ki so k Evropski uniji pristopile 1. maja 2004 ali pozneje in v naslednjih okoliščinah:
 - (a) izdatke se načrtuje v okviru projekta celostnega urbanega razvoja ali prednostne osi za območja, ki se srečujejo s fizičnim poslabšanjem in družbeno izključenostjo ali pa jim to dvoje grozi;
 - (b) dodelitev izdatkom za stanovanjske objekte predstavlja bodisi največ 3 % dodelitve ESRR zadevnim operativnim programom bodisi 2 % skupne dodelitve ESRR;
 - (c) izdatki so omejeni na:
 - večdružinske stanovanjske objekte, ali
 - zgradbe, katerih lastniki so javni organi ali neprofitni subjekti in ki so namenjene za uporabo kot stanovanjski objekti za gospodinjstva z nizkim prihodkom ali ljudi s posebnimi potrebami.

Komisija sprejme seznam meril, potrebnih za določanje območij iz točke (a) in seznam upravičenih posegov v skladu s postopkom iz člena 103(3) Uredbe (ES) št. 1083/2006.

3. Pravila glede upravičenosti iz člena 11 Uredbe (ES) št. 1081/2006, se uporabijo za ukrepe, ki jih sofinancira ESRR in ki spadajo v področje člena 3 navedene uredbe.

POGLAVJE II

POSEBNE DOLOČBE O OBRAVNAVANJU POSEBNIH TERITORIALNIH ZNAČILNOSTI

Člen 8

Trajnostni urbani razvoj

Poleg ukrepov, navedenih v členih 4 in 5 te uredbe, lahko ESRR, kjer je to primerno, v primeru ukrepanja, ki vključuje

trajnostni urbani razvoj, kakor je to navedeno v členu 37(4)(a) Uredbe (ES) št. 1083/2006, podpira razvoj sodelujočih, integriranih in trajnostnih strategij za spopadanje s koncentriranimi gospodarskimi, okoljskimi in socialnimi problemi, ki vplivajo na mestna območja.

Te strategije spodbujajo trajnostni urbani razvoj, in sicer z ukrepi, kakor so: krepitev gospodarske rasti, obnova naravnega okolja, obnovo starih, opuščenih industrijskih območij, ohranitev in razvoj naravne in kulturne dediščine, spodbujanje podjetništva, lokalnega zaposlovanja in razvoja skupnosti ter zagotavljanje storitev prebivalstvu, ob upoštevanju spreminjajočih se demografskih struktur.

Z odstopanjem od člena 34(2) Uredbe (ES) št. 1083/2006 in kjer se ti ukrepi izvajajo s posebnim operativnim programom ali prednostno osjo v okviru operativnega programa, se financiranje iz ESRR ukrepov v okviru cilja „regionalna konkurenčnost in zaposlovanje“, ki spadajo v področje uporabe Uredbe (ES) št. 1081/2006, lahko poveča na 15 % zadevnega programa ali zadevne prednostne osi.

Člen 9

Koordinacija z EKSRP in ESR

Kadar je operativni program, ki ga podpira ESRR, namenjen projektom, ki so upravičeni do pomoči v okviru drugega instrumenta pomoči Skupnosti, vključno z osjo 3 EKSRP in trajnostnim razvojem ribiških obalnih območij v okviru ESR, države članice za vsak operativni program določijo merila za razmejevanje za projekte, ki jih podpira ESRR, in projekte, ki jih podpirajo drugi instrumenti pomoči Skupnosti.

Člen 10

Območja z geografskimi in naravnimi ovirami

Regionalni programi, ki jih sofinancira ESRR in ki pokrivajo območja z geografskimi in naravnimi ovirami, kakor je navedeno v točki (f) člena 52 Uredbe (ES) št. 1083/2006, namenjajo posebno pozornost obravnavi posebnih težav navedenih območij.

Brez poseganja v člena 4 in 5 lahko ESRR prispeva zlasti k financiranju naložb, katerih namen je izboljšanje dostopnosti, spodbujanje in razvoj gospodarskih dejavnosti, povezanih s kulturno in naravno dediščino, pospeševanje trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanje trajnostnega turizma.

Člen 11

Najbolj oddaljene regije

1. Posebna dodatna dodelitev sredstev iz odstavka 20 Priloge II k Uredbi (ES) št. 1083/2006 se uporabi za izravnavo dodatnih stroškov, ki so povezani z omejitvami, opredeljenimi v členu 299(2) Pogodbe o ES, in so nastali v najbolj oddaljenih regijah pri podpori:

- (a) prednostnih nalog iz člena 4 in/ali 5, kakor je primerno;
- (b) storitev prevoza blaga in začetne pomoči za transportne storitve;
- (c) projektov, povezanih z omejitvami pri skladiščenju, prekomernim obsegom in vzdrževanjem proizvodnih orodij ter pomanjkanjem človeškega kapitala na lokalnem trgu.

2. V okviru področja uporabe člena 3 se lahko s posebno dodatno dodelitvijo sredstev financirajo stroški investicij. Poleg tega se posebna dodatna dodelitev sredstev uporabi do vsaj 50 % za pomoč pri financiranju pomoči za tekoče poslovanje in izdatkov za izpolnjevanje obveznosti javnih storitev in pogodb o javnih storitvah v najbolj oddaljenih regijah.

3. Samo v primeru financiranja pomoči za tekoče poslovanje in izdatkov za izpolnjevanje obveznosti javnih storitev in pogodb o javnih storitvah je znesek, za katerega velja stopnja sofinanciranja, sorazmeren z dodatnimi stroški iz odstavka 1, ki jih je imel upravičenec; v primeru investicijskih izdatkov pa je lahko znesek v višini skupnih upravičenih stroškov.

4. Financiranje v skladu s tem členom se ne sme uporabiti pri podpori:

- (a) projektom, ki vključujejo izdelke, uvrščene v Prilogo I k Pogodbi;
- (b) pomoči za prevoz oseb, dodeljene v skladu s členom 87(2)(a) Pogodbe;
- (c) davčni oprostitvi in oprostitvi socialnih prispevkov.

POGLAVJE III

POSEBNE DOLOČBE GLEDE CILJA „EVROPSKO TERITORIALNO SODELOVANJE“

ODDELEK 1

Operativni programi

Člen 12

Vsebina

Vsak operativni program v okviru cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“ vsebuje naslednje informacije:

1. analizo stanja področja sodelovanja glede prednosti in slabosti ter izbrane strategije;
2. seznam upravičenih območij znotraj programskega področja, vključno, glede na programe za čezmejno sodelovanje, s področji fleksibilnosti iz člena 21(1);
3. utemeljitev izbranih prednostnih nalog ob upoštevanju strateških smernic Skupnosti o koheziji, nacionalnega strateškega referenčnega okvira, kadar so se države članice odločile, da vanj vključijo ukrepe, ki so financirani iz cilja evropskega teritorialnega sodelovanja ter rezultate iz predhodne ocene iz člena 48(2) Uredbe (ES) št. 1083/2006;
4. informacije o prednostnih oseh in njihovih posebnih ciljih. Ti cilji se opredelijo količinsko, z uporabo omejenega števila kazalcev učinka in rezultatov ter ob upoštevanju načela sorazmernosti. Kazalci omogočajo merjenje napredka glede na začetno stanje in doseganje ciljev prednostnih osi;
5. izključno v informativne namene, okvirno razdelitev po kategorijah načrtovane pomoči prispevka iz ESRR za operativni program, v skladu z izvedbenimi pravili, ki jih sprejme Komisija v skladu s postopkom iz člena 103(3) Uredbe (ES) št. 1083/2006;
6. enotni finančni načrt, brez členitve po državah članicah, ki vsebuje dve tabeli:
 - (a) tabelo, ki v skladu s členi 52, 53 in 54 Uredbe (ES) št. 1083/2006 za vsako leto razčlenjuje znesek vseh finančnih odobritev, predvidenih za prispevek iz ESRR. Celotni letni prispevek ESRR je usklajen z veljavnim finančnim okvirom;
 - (b) tabelo, ki za celotno programsko obdobje, operativni program in vsako prednostno os navede skupni znesek finančnih odobritev prispevka Skupnosti in nacionalnih javnih prispevkov ter stopnjo prispevka ESRR. Kadar je nacionalni javni prispevek v skladu s členom 53 Uredbe (ES) št. 1083/2006 sestavljen iz javnih in zasebnih izdatkov, je v tabeli navedena okvirna razčlenitev med javnim in zasebnim. Kadar je nacionalni javni prispevek v skladu z navedenim členom sestavljen iz javnih izdatkov, je v tabeli naveden znesek nacionalnega javnega prispevka;
7. informacije o skladnosti z ukrepi, ki jih financira EKSRR in, kjer je ustrezno, z ukrepi, ki jih financira ESR;
8. določbe o izvajanju za operativni program, vključno z:
 - (a) določitvijo vseh organov s strani držav članic, kakor je predvideno v členu 14;
 - (b) opisom sistemov za spremljanje in vrednotenje;

- (c) informacijami o organu, pristojnem za prejemanje plačil Komisije, in organu ali organih, odgovornem(-ih) za plačila upravičencem;
 - (d) opredelitvijo postopkov za zagotovitev in kroženje finančnih tokov, da se zagotovi njihova preglednost;
 - (e) elementi, katerih namen je zagotovitev obveščanja javnosti in informacij operativnega programa iz člena 69 Uredbe (ES) št. 1083/2006;
 - (f) opisom postopkov za izmenjavo računalniških podatkov, o katerih so se dogovorile Komisija in države članice, da bi tako izpolnili zahteve glede plačila, spremljanja in vrednotenja, določene v Uredbi (ES) št. 1083/2006;
9. okvirnim seznamom večjih projektov v smislu člena 39 Uredbe (ES) št. 1083/2006, za katere se načrtuje, da bodo v odobritev Komisiji predloženi v obdobju programiranja.

ODDELEK 2

Upravičenost

Člen 13

Pravila o upravičenosti izdatkov

Za določitev upravičenosti izdatkov se uporabljajo ustrezna nacionalna pravila, o katerih se dogovorijo sodelujoče države članice v operativnem programu v okviru cilja evropskega teritorialnega sodelovanja, razen kadar so določena pravila Skupnosti.

Komisija v skladu s členom 56(4) Uredbe (ES) št. 1083/2006 in brez poseganja v člen 7 te uredbe določi skupna pravila glede upravičenosti izdatkov v skladu s postopkom iz člena 103(3) Uredbe (ES) št. 1083/2006.

Kadar člen 7 predvideva drugačna pravila o upravičenosti izdatkov v različnih državah članicah, ki sodelujejo v operativnem programu v okviru cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“, se na celotnem programskem področju uporabljajo najbolj razširjena pravila o upravičenosti.

ODDELEK 3

Upravljanje, spremljanje in nadzor

Člen 14

Določitev organov

1. Države članice, ki sodelujejo v operativnem programu, določijo enotni organ upravljanja, enotni organ za potrjevanje ter enotni revizijski organ; slednji se nahaja v državi

članici organa upravljanja. Organ za potrjevanje prejme plačila Komisije in plačila praviloma izplača glavnemu upravičencu.

Organ upravljanja po posvetu z državami članicami, ki so zastopane na programskem področju, vzpostavi skupni tehnični sekretariat. Ta pomaga organu upravljanja in nadzornemu odboru ter, kjer je primerno, revizijskemu organu pri izvajanju nalog, ki so jim dodeljene.

2. Revizijskemu organu za operativni program pri opravljanju dolžnosti, določenih v členu 62 Uredbe (ES) št. 1083/2006, pomaga skupina revizorjev, ki jo sestavljajo predstavniki vsake države članice, ki sodeluje v operativnem programu. Skupina revizorjev se ustanovi najkasneje v roku treh mesecev od odločitve, s katero se odobri operativni program. Skupina sestavi svoj lastni poslovnik. Predseduje ji revizijski organ operativnega programa.

Sodelujoče države članice lahko soglasno sklenejo, da je revizijski organ pooblaščen za neposredno opravljanje dolžnosti iz člena 62 Uredbe (ES) št. 1083/2006 na celotnem območju, ki ga pokriva program, ne da bi bila potrebna skupina revizorjev, kakor je opredeljeno v prvem pododstavku.

Revizorji so neodvisni od nadzornega sistema iz člena 16(1).

3. Vsaka država članica, ki sodeluje v operativnem programu, določi predstavnike, ki bodo sodelovali v nadzornem odboru iz člena 63 Uredbe (ES) št. 1083/2006.

Člen 15

Naloge organa upravljanja

1. Organ upravljanja opravlja dolžnosti, določene v členu 60 Uredbe (ES) št. 1083/2006, z izjemo tistih, ki zadevajo pravilnost projektov in izdatkov v povezavi z nacionalnimi pravili in pravili Skupnosti iz točke (b) navedenega člena. V zvezi s tem se prepriča, da je izdatke vsakega upravičenca, ki sodeluje pri projektu, odobril nadzornik iz člena 16(1) te uredbe.

2. Organ upravljanja določi ureditev izvajanja vsakega projekta, kadar je to primerno v dogovoru z glavnim upravičencem.

Člen 16

Sistem nadzora

1. Za odobritev izdatkov vsaka država članica vzpostavi nadzorni sistem, ki omogoča preverjanje dobav sofinanciranih izdelkov in storitev, pravilnosti izdatkov, prijavljenih v sklopu projektov ali delov projektov, ki se izvajajo na ozemlju te države članice, ter skladnosti teh izdatkov in z njimi povezanih projektov – ali delov teh projektov – s pravili Skupnosti in njenimi nacionalnimi pravili.

V ta namen vsaka država članica določi nadzornike, ki so odgovorni za potrjevanje zakonitosti in pravilnosti izdatkov, ki jih je prijavil vsak upravičenec, ki sodeluje pri projektu. Države članice lahko sklenejo, da bodo imenovale enotnega nadzornika za celotno programsko področje.

Kadar se lahko dobave sofinanciranih izdelkov in storitev preverijo le v zvezi s celotnim projektom, takšno preveritev izvede nadzornik države članice, kjer se nahaja glavni upravičenec, ali organ upravljanja.

2. Vsaka država članica nadzornikom zagotovi potrditev izdatkov v roku treh mesecev.

Člen 17

Finančno poslovanje

1. Prispevek ESRR se izplača na enotni račun brez nacionalnih podračunov.

2. Brez poseganja v odgovornost držav članic za odkrivanje in odpravljanje nepravilnosti in za vračilo neupravičeno plačanih zneskov, organ za potrjevanje zagotovi, da se od glavnega upravičenca izterja vsak znesek, plačan kot posledica nepravilnosti. Upravičenci vrnejo vse neupravičeno izplačane zneske v skladu z njihovimi medsebojnimi sporazumi.

3. Če glavnemu upravičencu ne uspe zagotoviti vračil upravičenca, organu potrjevanja neupravičeno izplačani znesek zadevnemu upravičencu povrne država članica, na ozemlju katere se nahaja zadevni upravičenec.

Člen 18

Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje

Države članice, ki sodelujejo v operativnem programu v okviru cilja „evropsko teritorialno sodelovanje“ lahko za sodelovanje uporabijo Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o evropskem združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS) ⁽¹⁾, z namenom, da postane to združenje odgovorno za upravljanje operativnega programa, tako da nanj prenesejo odgovornosti organa upravljanja in skupnega tehničnega sekretariata. V tej zvezi vsaka država članica nadaljuje s prevzemanjem finančne odgovornosti.

⁽¹⁾ Glej stran 19 tega Uradnega lista.

ODDELEK 4

Projekti

Člen 19

Izbira projektov

1. Projekti, izbrani za operativne programe, katerih namen je razvoj čezmejnih dejavnosti iz točke 1 člena 6 in vzpostavljanje in razvoj transnacionalnega sodelovanja iz točke 2 člena 6, vključujejo upravičence iz vsaj dveh držav, od katerih je vsaj ena država članica, ki za vsak projekt sodelujejo na vsaj dva izmed naslednjih načinov: skupna priprava, skupno izvajanje, skupno osebje in skupno financiranje.

Izbrani projekti, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, se lahko izvajajo v eni sami državi, in sicer pod pogojem, da so jih predložile organizacije, ki pripadajo vsaj dvema državam.

Zgoraj navedeni pogoji se ne uporabljajo za ukrepe v okviru programa PEACE iz tretjega pododstavka točke 1 člena 6.

2. Projekti, izbrani za operativne programe, ki vključujejo medregionalno sodelovanje iz točke 3(a) člena 6, vključujejo upravičence na regionalni ali lokalni ravni iz vsaj:

- (a) treh držav članic; ali
- (b) treh držav, od katerih morata biti vsaj dve državi članici, kadar je vključen upravičenec iz tretje države.

Projekti, izbrani za operativne programe iz točke 3(b) člena 6 uporabljajo pogoje iz prvega pododstavka tega odstavka, kadar koli je glede na vrsto projekta to mogoče.

Ti upravičenci pri vsakem projektu sodelujejo na naslednje načine: skupna priprava, skupno izvajanje, skupno osebje in skupno financiranje.

3. Nadzorni odbor ali usmerjevalni odbor, ki mu poroča, je poleg nalog iz člena 65 Uredbe (ES) št. 1083/2006 odgovoren za izbiro projektov.

Člen 20

Odgovornosti glavnega upravičenca in drugih upravičencev

1. Za vsak projekt upravičenci med seboj določijo glavnega upravičenca. Glavni upravičenec prevzame naslednje odgovornosti:

- (a) določi ureditev svojih odnosov z upravičenci, ki sodelujejo pri projektu, s sporazumom, ki med drugim vsebuje določbe, ki zagotavljajo dobro poslovanje s sredstvi, dodeljenimi projektu, vključno z ureditvami o vračanju neupravičeno plačanih zneskov;

- (b) odgovoren je za zagotavljanje izvajanja celotnega projekta;
- (c) zagotavlja, da so bili izdatki, ki so jih prijaviли upravičenci, ki sodelujejo pri projektu, izplačani za izvajanje projekta in se ujemajo z dejavnostmi, o katerih so se dogovorili ti upravičenci;
- (d) preveri, da so izdatke, ki so jih prijaviли upravičenci, ki sodelujejo pri projektu, potrdili nadzorniki;
- (e) odgovoren je za prenos prispevka ESRR upravičencem, ki sodelujejo pri projektu.

2. Vsak upravičenec, ki sodeluje pri projektu:

- (a) prevzame odgovornost za kakršno koli nepravilnost glede prijavljenih izdatkov;
- (b) obvesti državo članico, v kateri se nahaja, o svojem sodelovanju pri projektu v primeru, da ta država članica kot taka ne sodeluje pri zadevnem operativnem programu.

Člen 21

Posebni pogoji glede lokacije projekta

1. V okviru čezmejnega sodelovanja in v ustrezno utemeljenih primerih lahko ESRR financira izdatke, ki so nastali pri izvajanju projektov ali delov projektov, do 20 % zneska svojega prispevka za zadevni operativni program na območjih NUTS ravni 3, ki so sosednja upravičenim območjem za ta program iz člena 7(1) Uredbe (ES) št. 1083/2006 ali ki jih obkrožajo takšna sosednja območja. V izjemnih primerih, o katerih se dogovorijo Komisija in države članice, se ta fleksibilnost lahko razširi na območja NUTS ravni 2, na katerih se nahajajo območja iz člena 7(1) Uredbe (ES) št. 1083/2006.

Na ravni projekta so lahko izdatki, ki so nastali pri partnerjih, ki se nahajajo zunaj področja programa, kakor je opredeljeno v prvem pododstavku, upravičeni, če bi projekt brez sodelovanja teh partnerjev le stežka dosegel svoje cilje.

2. V okviru transnacionalnega sodelovanja in v ustrezno utemeljenih primerih lahko ESRR financira izdatke, ki so nastali pri partnerjih, ki se nahajajo zunaj področja in sodelujejo v projektih, do 20 % zneska svojega prispevka za operativni program, kadar takšni izdatki koristijo regijam na območju cilja sodelovanja.

3. V okviru čezmejnega, transnacionalnega in medregionalnega sodelovanja lahko ESRR financira izdatke, ki so nastali pri izvajanju projektov ali delov projekta, na ozemlju držav izven Evropske skupnosti do 10 % zneska svojega prispevka zadev-

nemu operativnemu programu, kadar to koristi regijam Skupnosti.

4. Države članice zagotovijo zakonitost in pravilnost teh izdatkov. Organ upravljanja potrdi izbiro projektov zunaj upravičenih območij iz odstavkov 1, 2 in 3.

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 22

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljnje izvajanje ali spremembo, vključno s celotno ali delno razveljavitvijo pomoči, ki jo je odobrila Komisija na podlagi Uredbe (ES) št. 1783/1999 ali katerih koli drugih predpisov, ki urejajo to pomoč na dan 31. decembra 2006 in ki se posledično od takrat naprej uporablja za to pomoč ali zadevne projekte do njihovega zaključka.

2. Zahtevki, predloženi na podlagi Uredbe (ES) št. 1783/1999, ostajajo veljavni.

Člen 23

Razveljavitev

1. Brez poseganja v določbe iz člena 22 te uredbe, se Uredba (ES) št. 1783/1999 razveljavi z učinkom od 1. januarja 2007.

2. Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo kot sklicevanja na to uredbo.

Člen 24

Klavzula o pregledu

Evropski parlament in Svet to uredbo pregledata do 31. decembra 2013 v skladu s postopkom, določenim v členu 162 Pogodbe.

Člen 25

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 5. julija 2006

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BORRELL FONTELLES

Za Svet
Predsednica
P. LEHTOMÄKI
